

bedt DUPI beskæftige sig med, nemlig de økonomiske og sociale årsager til menneskelige lidelser. Det kunne man jo selvfølgelig også have bedt om en redegørelse for, men det er jo ikke det, regeringen bad DUPI om at redegøre for. Vi bad udtrykkeligt DUPI om at redegøre for humanitær intervention.

Reform af FN, siger både hr. Sjørnsen og hr. Søndergaard, er meget nødvendig, og det vil jeg gerne tilslutte mig. Danmark og de nordiske lande har faktisk på dette punkt været meget aktive. Vi har fremlagt fælles nordiske forslag til reform af FN's Sikkerhedsråd. Problemet er jo, at en reform af FN's Sikkerhedsråd kræver tilslutning fra alle de fem permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet, og en sådan tilslutning foreligger ikke.

Det er beklageligt. Jeg beklager dybt, at det ikke har været muligt at føre reformen af sikkerhedsrådsarbejdet længere frem, men det er selvfølgelig en sag, vi arbejder videre med. Ved hver generalforsamling forsøger vi at flytte dette spørgsmål, indtil videre med ringe held, men det skyldes ikke passivitet eller manglende vilje fra dansk og nordisk side.

Jeg vil slutte med endnu en gang at takke ordførerne for deres deltagelse i debatten. Jeg tror, den er meget nyttig og nødvendig, især på et tidspunkt, hvor vi ikke står i en akut situation, men hvor vi kan koncentrere os om den principielle problemstilling.

Søren Søndergaard (EL):

Det er selvfølgelig en fuldstændig ærlig sag at skifte holdning, men det nytter jo ikke noget, at udenrigsministeren fremstiller det, som om det her handler om humanitære interventioner med det formål at forhindre humanitære katastrofer, og at det er det, diskussionen om FN's Sikkerhedsråd handler om, for det er det måske i Danmark, men det er det jo ingen andre steder.

Hvad sagde den amerikanske forsvarsminister William Cohen den 13. juni 1998, da han besøgte Danmark? Jeg citerer:

»Det burde ikke være nødvendigt for NATO at forsøge at få FN's Sikkerhedsråd til at godkende en militær aktion i Kosovo, da dette ville være ensbetydende med at gøre NATO-landenes sikkerhed afhængig af FN.«

Det har ikke noget at gøre med humanitær interventioner for at forhindre humanitære katastrofer – det havde det i øvrigt heller ikke i 1998 – så alene af den grund er det forkert. Men her snakker vi altså om NATO-landenes sik-

kerhed, og derfor handler hele det tankesæt og hele den diskussion, der ligger bag, om NATO's ret til at intervenere de steder, hvor NATO mener, det er nødvendigt at gøre det. Det kan man så mene af forskellige grunde. Man kan mene det af humanitære grunde, man kan mene det af sikkerhedsmæssige grunde, og man kan mene det af økonomiske grunde eller måske af ideologiske eller politiske grunde. Men det er altså ikke kun af humanitære grunde.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Den ret centrale debat går på, om man skal søge at finde et sæt af kriterier, der erstatter en situation, hvor der ikke i forvejen foreligger kriterier, og her henviste udenrigsministeren til side 108 i DUPI's redegørelse med den begrundelse, at de, der havde skrevet DUPI-rapporten, ikke ønskede at fastlægge sådanne kriterier, fordi de kunne udvikle sig til en egentlig doktrin. Det, der er interessant, hvis man læser videre på side 108 nederst, er – og jeg citerer:

»Ganske mange folkeretsekspertes anser formaliseringen af kriterierne for uønskelige. Kriterier . . .« – sådan argumenteres der – . . . vil uundgåeligt være mere eller mindre vage, og dermed er risikoen for misbrug uundgåelig. De foretrækker derfor at betragte humanitær intervention som et brud på folkeretten, som det internationale samfund generelt ikke bør acceptere.«

Hvem er det af DUPI's folk, der vender sig imod kriterier? Det er altså dem, der ønsker at bevare den nuværende folkeret, og det er derfor, de ikke ønsker at indføre dem. Man kunne godt kalde det det forholdsvis fundamentalistiske standpunkt, for det er jo dem, der har det standpunkt i denne sag, og det er jo derfor, det bliver tilsvarende vigtigt at prøve at finde nogle kriterier, hvis man vil åbne mulighed for at kunne intervenere i ganske ekstreme situationer.

Jeg må sige, at jeg har stadig fantastisk svært ved at se det som en doktrin, at et land ikke skal varetage sine egne interesser, og at der skal være et vist forhold mellem tingene. Det er dog ikke en doktrinær sætning, det er eller burde være almindelige, almengyldige, regler for god opførsel.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg må sige, at jeg er forbavset over hr. Søvnalds diskussion og debat teknik, når han siger –